

СОВЕТ ОМАРСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Школьная, д.18, с. Омары,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422183

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ОМАР АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Мәктәп ур., 18 нче йорт, Омар авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422183

тел.(факс): (85563) 2-82-47; e-mail:Omar.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

Решение
«05 » июня 2018 ел

Карап
№ 1-34

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге
муниципаль берәмлекендә гавами тыңлауларны (җәмәгать фикер алышуларын)
оештыру һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмә

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы Федераль закон, «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге Советы КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә халык тыңлауларын (җәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге Советының 2012 елның 1 августындагы «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» 2-16 нче каарын үз көчен югалтты дип санарга.

3. Элеге каарарны Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат- телекоммуникация чөлтәрендәге <http://mamadysh.tatarstan.ru> рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Элеге каарарның үтәлешен контролльдә тотуны Мамадыш муниципаль районының Омар авыл жирлеге башлыгы Н.П.Князевага йөкләргә.

Мамадыш муниципаль районы
Омар авыл жирлеге
Башлыгы, Совет рәисе

/Н.П.Князева/

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Омар авыл жирлеге Советының
05.06.2018 ел, №1-34
каарына Күшүмтә

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль
районы Омар авыл жирлеге» муниципаль
берәмлегендә халык тыңлауларын (җәмәгать фикер алышуларын)
оештыру һәм уздыру тәртибе турында
Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә «Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба - нигезләмә) ачык тыңлауларны (җәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон һәм «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге муниципаль берәмлеге» Уставы (алга таба –Устав) нигезендә эшләнде.

Глава 1. Гомуми Нигезләмәләр

Статья 1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр қулланыла:

Гавами тыңлаулар - «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары турында гавами фикер алышу юлы белән каарлар кабул итү процессында катнашу, шулай ук федераль законнар, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше;

инициатив төркем - Россия Федерациясе гражданнары яисә җәмәгать тыңлауларында катнашу хокукына ия гражданнар төркеме;

җәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә керми:хезмәт бурычлары аркасында, жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимиите органнарын тәкъдим итүчеләр, яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучылар, гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары, гавами тыңлаулар үткәру буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгышларга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле

үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән вакытта оештыру комитетына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгышка үз гаризаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты - Жирлекнең муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларыннан, Жирлек Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек һәм гражданнарның инициатив төркемнәре вәкилләреннән паритетлы башлангычларда төzelгән гавами тыңлаулар әзерләү һәм уздыру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручи коллегиаль орган;

ижтимагый тыңлаулар-ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнары каарлары проектлары буенча фикер алышуда тиешле каарга кагылучы жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары һәм оешмалар, гражданнар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре катнашында жәмәгать контроле максатларында кулланыла торган фикер алышу.

гавами тыңлаулар эксперты-гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемгә ия һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр тапшыра һәм фикер алышуларда аларны дәлилләү өчен катнаша.

Статья 2. Гавами тыңлаулар үткәрүнең максаты

Гавами тыңлаулар түбәндәге максатларда оештырыла:

Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышу, алар Жирлектә яшәүчеләр катнашында мәжбүри рәвештә гавами тыңлауларга чыгарыла;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәру һәм билгеләү эксперктарның ачыклық, хәбәрдарлық, ихтыярый булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Гавами тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча уздырыла. Гавами тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим иту характерында була.

2. Халык тыңлауларына мәжбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Уставы проекты (алга таба - Устав), шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту туринда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Советы каары проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Уставны (устав) яисә Россия Федерациясе субъекты законнарын шушы норматив хокукий актларга туры китерү максатларында үзгәрешләр керту очракларыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше туринда хисап;

- 3) Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;
- 4) Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре, моңа «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш биру юлы белән гражданнар жыеннарында белдерелгән, Жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә;
- 5) генераль план проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияләрне ызанлау кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проект, жир кишәрлекеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт биру турында карап проекты, рөхсәт ителгән төзелеш объектларының чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт биру, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен жир кишәрлекләреннән һәм объектларны капитал төзелеш объектларыннан файдалануның башка төренә үзгәрту мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш алыш баруның расланган кагыйдәләре булмагандың рөхсәт биру турында карап проекты;

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча, һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачаулар булмаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы гавами тыңлаулар уздыру рөхсәт ителә.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

Статья 4. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Ачык тыңлаулар халық, жирлек Советы (алга таба - Совет), жирлек башлыгы (алга таба - башлык) инициативасы буенча регламент нигезендә үткәрелә.

Халық алдында тыңлаулар үткәрү буенча Халық инициативасы 18 яшькә җиткән һәм жирлек территориясендә кимендә 75 кеше яшәгән гражданнар төркеменнән чыгып эш итәргә мөмкин.

Глава 2. ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘҮ

5 статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халық яисә совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Жирлек башлыгы инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар

жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнэ.

Гавами тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар үткәрү турында халык инициативасын тәкъдим итү һәм инициативага ярдәм итү өчен, 10 кешедән дә ким булмаган инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем Советка тәкъдим итә:

- гавами тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткәрү кирәклеген дәлилләү, гражданнарың инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1 нче күшымта нигезендә имзланган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

- гражданнарың инициатив төркеме исемлеген 2 нче күшымта нигезендә;

- гражданнарың инициатив төркемен төзү турында карап кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзланган, анда тәкъдим ителгән инициатив төркем тарафыннан документлар исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчысы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта) озату хаты.

Гариза һәм беркетмә рәислек итүче (гражданнар инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле) һәм инициатив төркем жыелышы секретаре тарафыннан имзланган булырга тиеш.

2.2. Гариза, әгәр советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлық документлар да бер үк вакытта тапшырылган булса, бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм ача күшүп бирелә торган документлар көргән көннән алыш 30 көн эчендә, инициатив төркем ачык тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы (әлеге Нигезләмәнең 3 нче күшымтасы нигезендә), 18 яшे тулган һәм жирлек территориясендә дайми яшәүче жирлек халкының кимендә 10 имzasы күләмендә Халык имзалары жыелышында һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар советка ачык тыңлаулар үткәрү турында инициативаны тәкъдим итү турында гариза биргән көннән соң килүче көннән жыелышы мөмкин. Кулга язылмаган ысул белән яки карандаш белән мәгълүматны язылу кәгазенә керту рөхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә һәм таныклык языуна керту даталарында төзәтмәләр гражданнар һәм имза жыючылар тарафыннан әйтелгән булырга тиеш.

2.4. Совет эшче төркем төзи һәм язылу кәгазыләрен биргән көннән алыш 10

көн эчендә тапшырыла торган белешмәләргә тикшеру үткәрә.

Имзаларны һәм язылу кәгазыләрендәге мәгълүматларны тикшеру нәтиҗәләре буенча имза гамәлдә яки гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин. Имза гамәлдә, әгәр әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлдә түгеллеге билгеләнмәгән булса.

Имзалар жыю һәм (яки) кул кую кәгазен рәсмиләштерү тәртибен бозып жыелган имзалар дөрес түгел дип таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;
- 2) 18 яше тулмаган һәм даими яисә нигездә район территориясендә яшәүче затларның имзалары.;
- 3) кул кую кәгазенә үз имzasын үз кулы белән кертү датасын күрсәтмичә гражданнар имзалары;
- 4) имзалар, алар турында белешмәләр подпiska листына нерукописным ысул белән яки карандашом;
- 5) гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә кертү даталарында төзәтмәләр белән имзалар, әгәр бу төзәтмәләр гражданнар, имза жыючылар тарафыннан махсус әйтелмәсә;
- 6) әлеге Нигезләмәнен 3 нче күшымтасы таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имза.

Тикшерү нәтиҗәләре кул кую кәгазыләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (№4 күшымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, подпiska кәгазыләре килгән көннән 15 көн эчендә, гавами тыңлаулар билгеләү турында йә гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны кире кагу турында карап кабул ителә:

- 1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми.
- 2) тәкъдим ителгән гамәлдәге имзалар саны халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын алга этәру өчен житәрлек булмаган очракта.

2.6. Гавами тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тарткан житешсезлекләрне бетерү шарты белән, гавами тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертү өчен киртә түгел.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет Регламенты нигезендә карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көнлек срокта гражданнарың инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле адресына язмача дәлилләнгән хәбәрнамә жибәрә.

3. Совет, башлык, гавами тыңлауларны билгеләгәндә, тыңлаулар уздыру вакыты, вакыты һәм урыны, оештыру комитеты составы, тәкъдимнәрне исәпкә алу һәм муниципаль хокукий акт проекты турында фикер алышуда гражданнарың катнашуы тәртибе турында гавами тыңлауларга чыгарылучы тиешле муниципаль актлар кабул итә.

Ачык тыңлауларны үткәрү датасы-гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукий акт кабул ителгән көннән 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән

булса.

Статья 6. Гавами тыңлаулар түрүнде хәбәр итү

1. Жирлек халқына гавами тыңлауларны билгеләп кую түрүнде мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яки) башка мәгълүмат системаларында гавами тыңлаулар үткәрү көненә (федераль законнарда, Уставта, әлеге Нигезләмәдә башкасы каралмаган булса) 10 көнлек мәгълүмати стендта гавами тыңлаулар уздыру көненә (федераль законнарда, Уставта, әлеге Нигезләмәдә) гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде муниципаль хокукий актның беркетелгән проекты белән (аны карауга гавами тыңлауларга кертелгән очракта) бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 ачык тыңлаулар нәтижәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, районның рәсми сайтында һәм (яки) бүтән мәгълүмати системаларда һәм мәгълүмати стендларда басылып чыга.

Мәгълүмати стендлар, мәгълүматтан файдаланучыларны мәгълүмат белән тәэмин итү мөмкинлеген исәпкә алыш, Яхши карала торган урыннарда жиһазландырыла.

Мәгълүмат стендларын урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш, ул кулланучының мәгълүматны озак вакытлар уңайсыз хәлдә калдыруы ихтияжын юкка чыгара.

Мәгълүмати стендларны төсле бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш. Мәгълүмати стендлар А4 форматындагы карманнар белән жиһазландырылырга мөмкин, аларда мәгълүмат битләре урнаштырылган.

2. Проект экспозициясен үткәрү мәйданчыгы, ачык тыңлауларда яки жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиеш, шулай ук проект экспозициясенә килүчеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча гавами тыңлаулар яисә жәмәгать фикер алышулары үткәрү түрүнде хәбәр итүгә кертелә.

Экспозиция эше чорында килүчеләр өчен консультацияләр оештырыла, проект түрүнде басма мәгълүмати материаллар таратыла. Экспозициягә килүчеләр, экспозициягә килүчеләрне исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәрмәләр язу өчен, фикер алышына торган проектка, мәсьәләгә язма рәвештә тиешле китапка (журнал) үз тәкъдимнәрен, искәрмәләрен кертергә хокуклы.

Проект экспозицияләрендә тәкъдим ителә:

- проект;
- проектка аңлатма языу;
- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезендә алышган документларның Килештерү күчермәләре;
- массакүләм мәгълүмат чараларының ял көннәре күрсәткечләрен күрсәтеп, проект буенча гавами тыңлаулар яки ижтимагый фикер алышулар үткәрү түрүнде мәгълүмат хәбәрен бастырып чыгару күчермәсе;

- проектны әзерләүне (эшләүне) оештыруchy шундый материалларны биргән очракта, гражданнарга фикер алышына торган проект буенча мәгълүмат бириү максатларында бүтән мәгълүмати hәм демонстрацион материаллар.

Глава 3. ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫ ӘЗЕРЛӘҮ һәМ ҮТКӘРҮ

Статья 7. Гавами тыңлауларны әзерләү hәм үткәрү

Гавами тыңлаулары Жирлектә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көне булмаган көннәрдә 11.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр яисә эш көннәрендә, 17.00 сәгатьтән алыш 22.00 сәгатьтән дә соңга калмыйча, гавами тыңлаулар уздырырга тәкъдим ителә).

Гавами тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Гавами тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче гавами тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның мәсьәләләрен (мәсьәләләрен), тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, секретарен hәм эксперtlарын тәкъдим итә, тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре гавами тыңлаулар беркетмәсен алыш бара.

3. Рәислек итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләнене игълан итә hәм гавами тыңлауларны уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты теркәгән гаризалар бирү чираты белән билгеләнә.

4. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар, үз тәкъдимнәрен төшерергә hәм (яки) гавами тыңлауларда катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә күшүлүрга хокуклы.

Фикер алышу нәтижәләре буенча, гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр hәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) хәл иту буенча бердәм тәкъдимнәр hәм рекомендацияләр исемлеге төзелә.

5. Йомгаклау документын төзегәннән соң рәислек итүче тәкъдимнәр hәм рекомендацияләр белән жирле әһәмияттәге мәсьәләнене (мәсьәләләрне) хәл итүнен юмгаклау вариантын тавышка куя. Ачык тыңлаулардагы каарлар ачык тавыш бирү юлы белән тыңлауларда катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан hәр кеше бер тавышка ия,ул жирле әһәмияттәге мәсьәләнене хәл иткән өчен бирә, аңа каршы яки тавыш бирудән тыела. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык тыңлауларның рәисе hәм сәркатибе кул куя.

6. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, эш көннәрендә исәпләнгән 3 көнлек срокта, гавами тыңлаулар уздырылган көннән соң, гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә төзелә (№6 күшымта), анда күрсәтелә:

1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (сораулар);

2) ачык тыңлаулар үткәрү инициаторы;

3) гавами тыңлауларны билгеләп кую турында хокукый актның датасы, номеры hәм атамасы, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү)датасы;

- 4) ачык тыңлауларны үткөрү датасы, вакыты һәм урыны;
  - 5) ачык тыңлаулар үткөргөн оештыру комитеты;
  - 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукуна ия булучылар түрында мәгълүмат;
  - 7) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан төшерелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнен бердәм исемлеге;
  - 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен йомгаклау варианты;
  - 9) ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.
7. Ачык тыңлаулар нәтижәләре түрында бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм гавами тыңлаулар уздырылган көннән алыш, эш көннәрендә исәпләп чыгарылырга (халыкка житкерелергә) З көnlек сротка бастырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.
8. Гавами тыңлаулар нәтижәләре түрында бәяләмә гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен жаваплы жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш. Карап нәтижәләре мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнен вәкаләтле органы тарафыннан ачык тыңлаулар нәтижәләре түрында бәяләмәне караган көннән алыш, З көnlек сротка бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән муниципаль берәмлек халкына кадәр житкерелә.
9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре түрында бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, тәкъдим итү характеристына ия.

Глава 4. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛЕШЕ ТУРЫНДАГЫ ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТУРЫНДА СОВЕТ КАРАРЫ ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘСЬӘЛӘ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТИРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ

Статья 8. Район Уставы проектын һәм уставка үзгәрешләр керту түрында Совет карары проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрында Совет карары проекты, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, гавами тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрында Совет карары проекты Совет тарафыннан аны кабул итү түрындагы мәсьәләне караганчы 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне

исәпкә алу тәртибе, гражданнарың аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү түрүнда Совет карары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрүнда Совет карары проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук уставка Уставны әлеге норматив хоқукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, гражданнарың аның фикер альшүүнда катнашу тәртибе таләп ителми.

3. Устав проекты яки Советның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрүндагы карары проекты буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, эмма күрсәтелгән проектлар бастырылғаннан соң 10 көннән дә соңға калмыйча үткәрелә.

4. Устав проекты яисә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрүнда муниципаль хоқукий акт Советы карары проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

Статья 9. Жирле бюджет проектын һәм аның үтәлеше түрүндагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше түрүнда еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, башка федераль законнар, Устав, "Жирлектә бюджет процессы түрүнда" Нигезләмә белән каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше түрүндагы хисап буенча гавами тыңлаулар үткәрүне гамәлгә ашыруучы орган-оештыру комитеты.

Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше түрүндагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү түрүнда Карап кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тора.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше түрүндагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү түрүндагы каарлар алар кабул итептәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше түрүндагы хисап буенча гавами тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәлеше түрүндагы хисап) басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә соңға калмыйча уздырыла.

Статья 10. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе

проектларына кагылышлы мәсьәләләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып , гавами тыңлауларга чыгарыла .

Статья 11. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындағы 5 өлешеннән тыш, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда үткәрелә.

3. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган-оештыру комитеты.

Статья 12. Муниципаль берәмлекләрнең территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча ижтимагый фикер алышуларда, гавами тыңлауларда мәсьәләләрне карау үзенчәлекләре

Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы каарлар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнәң ин чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү турындагы каарлар проектларына кагылышлы мәсьәләләр, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланмаган очракта, шулай ук, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып , жәмәгать фикер алышуларына чыгарылырга мөмкин .

Жирлекләрнең генераль планнары проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын, ачык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән .

Жирлекләрнең генераль планнары проектлары һәм жирлекләрнең генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар) ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлекнең һәр торак пунктында үткәрелә.

Жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкінлекләр белән тәэмин итү максатларында жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәргендә торак пункт территориясе бер өлешкә бүленергә мөмкин.

Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының норматив хокукий акты белән билгеләнә һәм бер айдан кимрәк һәм өч айдан да артмаска тиеш.

Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе ижтимагый фикер алышуларның яки ачык тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

1) генераль план проекты белән килешү һәм аны советка жибәрү турында;

2) генераль план проектын кире кагу һәм аны эшләп бетерүгә жибәрү турында.

13. Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар үткәрү үзенчәлекләре

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә халык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында нигезләмәгә 1 нче Кушымта

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Советы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кешедән торган инициатив төркем, исемлек кушымта итеп бирелә, _____ муниципаль берәмлеке халкы инициативасы буенча түбәндәгә мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә:

Ачык тыңлаулар үткәрү кирәклеген нигезләү:

Кушымта (фактта тапшырыла торган документлар күрсәтелә):

- 1)муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2)аңлатма язы;
- 3)финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукый акт кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә);
- 4)гражданнарың инициатив төркеме Иsemлеке;
- 5)жыелыш беркетмәсе, анда төзү турында Карап кабул ителде гражданнарың инициатив төркеме;
- 6)озату хат.

Гражданнарың инициатив төркеме вәкиле _____
(имза) (Ф.И.А и.)

Гражданнарың инициатив төркеме секретаре _____
(имза) (Ф.И.Аи.)

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә халык тыңлауларын оештыру һәм ўткәрү тәртибе турында нигезләмәгә 2 нче Кушымта

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Советы

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яштән узганныар өчен, түү көне һәм ае)	Яшәү урыны паспорт буенча:	Паспорт белешмәләре (шәхесне раслаучы документның сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза

Гражданнарның инициатив төркеме вәкиле _____
(имза) (Ф.И.А и.)

«Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль района
Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә халык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында нигезләмәгә
З нче Күшымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗА КӘГАЗЕ

Түбәндәгә мәсьәлә буенча:

«_____»

Без, түбәндә имза куючылар, _____ муниципаль берәмлек халкы инициативасы белән түбәндәгә мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар үткәруне хуплыйбыз: «_____»

№ п/п	Фамилия, исем, отчество	18 яштән узган гражданның, туу көне һәм ае)	Яшәү урыны (паспорт буенча)	Паспорт белешмәләре (шәхесне раслаучы документның сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән, яки аны алыштыручы документ	Имза һәм аны керту датасы (граждан үзе-кул белән кертелә)

Имза кәгазен
таныклыйм: _____

_____

((фамилия, исем, отчество, паспортның аны алыштыручи документынң серия, номер и бирелү датасы,, аны биргән органның исеме яки коды, имза жыйган затның яшәү урыны, аның имзасы һәм аны керту датасы күрсәтелә).

Гражданнарың инициатив төркеме вәкиле _____

(имза) (Ф.И.А и.)

«Татарстан
Республикасы Мамадыш
муниципаль районы Омар авыл
җирлеге» муниципаль
берәмлекендә халык тыңлауларын
оештыру һәм үткәрү тәртибе
турында нигезләмәгә
4 нче Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗА КӘГАЗЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

Мәсьәлә буенча:

«_____». _____

муниципаль районы Советына тәкъдим ителгән гражданнарың халык алдында тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы гражданның имзалары саны _____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан:
түбәндәгә сәбәп буенча _____ Дөрес түгел дип танылды

_____;

Гамәлдә булмаган имзалар саны - _____.

Фактта советка тапшырылған имзаларның гамәлдә булған гомуми саны _____ тәшкил итә.

Эшче төркем житәкчесе _____
(имза) _____ (Ф.И.О.)

Эшче төркем әгзалары: _____
(имзаб) _____ (Ф.И.О.)

_____
(дата, вакыты)

ВӘКИЛЕ

(имза) (Ф.И.А и.)

_____

(имза)

_____

(Ф.И.О.)

Гражданнарның инициатив төркеме

Секретаре

_____

(имза)

_____

(Ф.И.О.)

«Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә халык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында нигезләмәгә
5 нче Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

«_____» _____ 20__ ел

№ _____

Иҗтимагый тыңлаулар билгеләнде:

(муниципаль хокукий акт)

от _____ № _____

(муниципаль хокукий акт исеме)

Басылып чыкты: _____

Үткәрелде _____ буенча:

адрес _____
(үткәрү вакыты)

Оештыру
комитеты: _____

катнаштылар: _____

Рәис: _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

теркәлгән катнашучылар саны:

(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____

(Ф.И.О.)

2. _____
(Ф.И.О.)

3. _____
(Ф.И.О.)

Телдэн һәм язма рәвештә кертелгән рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр саны
_____, шул исәптән:

№ п/п	Рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Гавами тыңлаулар рәисе _____
(имза) (Ф.И.О)

Гавами тыңлаулар секретаре _____
(имза) (Ф.И.О)

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Омар авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә халык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында нигезләмәгә 6 нчы Кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«___» ____ 20__ ел

Инициативасы буенча гавами тыңлаулар билгеләнде _____

(муниципаль хокукий акт)

№ _____

(муниципаль хокукий акт исеме)

Басылып чыкты: _____ үткәрелде

Адрес буенча: _____
(уздыру датасы)

Гавами тыңлауларга чыгарылган сорау (сораулар) _____

Гавами тыңлауларның инициаторы _____

Гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты, урыны _____

Гавами тыңлаулар уздыруның оештыру комитеты: _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукина ия булучылар турында мәгълүмат _____

Гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне (сорауларны) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге:

Фикер альшуга чыгарылган сораулар		экспертлар һәм катнашучыларның рекомендацияләре һәм тәкъдимнәре		рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр чыгарылды хуплан	Искәрмә
№ п/п	мәсьәләнен формулоркасы яки проектның исеме	№ п/п	Тәкъдим тексты	Эксперт катнашучы Ф.И.О.	
1		1.1.			
		1.2			
2		2.1			
3		2.2 3.1. 3.2.			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл
итүнең йомгаклау варианты: _____

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше.)

каршы_____ (кеше.)

икеләнделәр_____ (кеше.)

Оештыру комитеты рәиссе _____

_____

Оештыру комитеты секретаре _____

_____